

Số: /BC-BTNMT

Hà Nội, ngày tháng năm 2020

BÁO CÁO TÓM TẮT**Kết quả 05 năm (2016 - 2020) thực hiện Đề án****“Tăng cường xử lý vi phạm về quản lý, sử dụng đất đai giai đoạn đến 2020”**

Kính gửi: Thủ tướng Chính phủ

Thực hiện Quyết định số 1675/QĐ-TTg ngày 29 tháng 08 năm 2016 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt Đề án tăng cường xử lý vi phạm về quản lý, sử dụng đất đai giai đoạn đến 2020 (sau đây gọi tắt là Đề án 1675); trên cơ sở kết quả thực hiện của Bộ Tài nguyên và Môi trường và báo cáo thực hiện của các địa phương, Bộ Tài nguyên và Môi trường tổng hợp tóm tắt báo cáo tình hình và kết quả thực hiện Đề án trong 05 năm (2016-2020) ở các cấp trên phạm vi cả nước như sau:

I. TÌNH HÌNH TỔ CHỨC, CHỈ ĐẠO THỰC HIỆN ĐỀ ÁN**1. Tổ chức chỉ đạo thực hiện của Bộ Tài nguyên và Môi trường**

- Ngay sau khi Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án, Bộ Tài nguyên và Môi trường đã kịp thời ban hành Công văn số 4258/BTNMT-TCQLĐĐ ngày 28 tháng 09 năm 2016 để chỉ đạo các địa phương triển khai thực hiện ngay một số công việc trong năm 2016; đồng thời ban hành Kế hoạch số 07/KH-BTNMT ngày 07 tháng 11 năm 2016 (sau đây gọi tắt là Kế hoạch 07);

- Đã tổ chức Hội nghị triển khai Đề án và tập huấn nội dung thanh tra, kiểm tra về đất đai năm 2016 - 2017 cho Sở Tài nguyên và Môi trường và Thanh tra của 63 tỉnh, thành phố trong cả nước (vào đầu tháng 12 năm 2016 tại tỉnh Bắc Ninh);

- Hàng năm thực hiện tập huấn nội dung thanh tra tại Hội nghị tập huấn công tác thanh tra, kiểm tra; ban hành văn bản hướng dẫn các địa phương trên cả nước thống nhất triển khai thực hiện báo cáo kết quả theo đề cương yêu cầu và tổ chức các đoàn kiểm tra thực hiện Đề án 1675 để đôn đốc, hướng dẫn kịp thời những hạn chế, vướng mắc trong quá trình thực hiện của các địa phương;

Ngoài ra, còn ban hành các văn bản đôn đốc các địa phương đẩy nhanh tiến độ thực hiện và báo cáo kết quả thực hiện Đề án gửi Bộ Tài nguyên và Môi trường tổng hợp đối với các địa phương chậm thực hiện báo cáo.

2. Tổ chức chỉ đạo thực hiện của các địa phương

- *Tình hình triển khai thực hiện:* Phần lớn các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương (sau đây gọi chung là tỉnh) đã nghiêm túc triển khai thực hiện Quyết định số 1675/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ và Kế hoạch số 07/KH-BTNMT của Bộ Tài nguyên và Môi trường; có 61/63 tỉnh đã ban hành kế hoạch thực hiện, phân công

nhệm vụ cụ thể cho các ngành, các cấp ở địa phương và tổ chức hội nghị triển khai, tập huấn nội dung thanh tra cho các lực lượng tham gia thực hiện ở các cấp tỉnh, huyện; một số địa phương còn ban hành các văn bản của UBND tỉnh và của Sở Tài nguyên và Môi trường để chỉ đạo, đôn đốc thực hiện (như các tỉnh Lai Châu, Hòa Bình, Gia Lai...); một số tỉnh đã chủ động triển khai thực hiện thanh tra ngay trong năm 2016 (như các tỉnh: Bắc Ninh, Thái Nguyên, Bắc Kạn, Yên Bái, Gia Lai và Khánh Hòa); một số tỉnh có kế hoạch thực hiện vượt số lượng đối tượng thanh tra theo nội dung của Đề án (như các tỉnh Yên Bái, Thái Bình và Vĩnh Long); ngoài ra một số tỉnh còn thanh tra thêm một số nội dung, đối tượng khác (như các tỉnh Hưng Yên, Bắc Ninh, Đắk Lắk, Quảng Bình, Quảng Ngãi và Ninh Thuận).

Tuy nhiên, còn 02 tỉnh không ban hành kế hoạch thực hiện Đề án 1675 (gồm: Tuyên Quang và Đồng Tháp); một số tỉnh ban hành kế hoạch và tổ chức hội nghị tập huấn, triển khai thực hiện còn chậm¹; nội dung kế hoạch thực hiện của một số tỉnh chưa đầy đủ nội dung theo yêu cầu của Đề án 1675, nhất là nội dung tăng cường năng lực cho các đơn vị thanh tra về đất đai (có 03 tỉnh còn thiếu: Hưng Yên, Bình Định và Vĩnh Long) và nội dung thanh tra thủ tục hành chính đối với Sở Tài nguyên và Môi trường (có 14/59 tỉnh còn thiếu), nội dung thanh tra đối với UBND cấp huyện, xã (có 04 tỉnh còn thiếu)². *(Chi tiết có Phụ lục số 01 kèm theo).*

- Về lực lượng tham gia thực hiện thanh tra theo Đề án 1675: Ở cấp tỉnh chủ yếu giao cho Sở Tài nguyên và Môi trường chủ trì, phối hợp với Thanh tra tỉnh thực hiện, riêng thanh tra thủ tục hành chính về đất đai của Sở Tài nguyên và Môi trường do Thanh tra tỉnh chủ trì, có 04 tỉnh giao cho Thanh tra tỉnh chủ trì thực hiện trong năm 2017³. Ở cấp huyện, các địa phương đều giao cho Thanh tra huyện chủ trì, phối hợp với Phòng Tài nguyên và Môi trường thực hiện.

II. KẾT QUẢ THỰC HIỆN THANH TRA 05 NĂM 2016-2020

1. Kết quả thực hiện Đề án 1675 trong năm 2016-2017

1.1. Đối tượng, nội dung thanh tra

Thực hiện Đề án 1675 trong 02 năm (2016-2017), cả nước tập trung thanh tra việc thực hiện các nội dung nhiệm vụ quản lý đất đai của Ủy ban nhân dân cấp huyện và việc thực hiện thủ tục hành chính về đất đai, trong đó:

- Tổng cục Quản lý đất đai chủ trì thực hiện: (1) thanh tra việc chấp hành pháp luật trong quản lý đất đai của Ủy ban nhân dân các cấp huyện, xã tại 06 tỉnh (*mỗi tỉnh thanh tra 01 đơn vị cấp huyện và 02 đơn vị cấp xã trực thuộc*), gồm: Phú Thọ (thành phố Việt Trì), Hà Tĩnh (thị xã Hồng Lĩnh), Khánh Hòa (thành phố Nha Trang), Lâm Đồng (huyện Di Linh), Bình Phước (huyện Đồng Phú), An Giang (thành phố Long Xuyên); (2) thanh tra thực hiện thủ tục hành chính về đất đai tại 06 tỉnh, thành phố

¹ Các tỉnh ban hành kế hoạch chậm gồm: Bến Tre, Bạc Liêu, Bình Dương (tháng 5/2017); Vĩnh Long (tháng 6/2017); Ninh Thuận (tháng 7/2017); Đà Nẵng (tháng 9/2017).

² Các tỉnh ban hành kế hoạch thiếu nội dung thanh tra TTHC tại Sở TN&MT: Điện Biên, Hòa Bình, Bắc Giang, Hà Giang, Hải Phòng, Thái Bình, Nghệ An, Hà Tĩnh, Lâm Đồng, Khánh Hòa, Đà Nẵng, Bình Phước, Bến Tre, Cà Mau; Các tỉnh ban hành kế hoạch thiếu nội dung thanh tra đối với UBND cấp huyện, xã: Hà Giang, Ninh Bình, Nam Định, Bắc Ninh.

³ Các tỉnh giao cho Thanh tra tỉnh chủ trì thực hiện các nội dung thanh tra 2017: Lạng Sơn, Ninh Thuận, Bình Định, Trà Vinh.

(mỗi tỉnh thanh tra thủ tục hành chính do cấp tỉnh và 02 đơn vị cấp huyện thực hiện), gồm Vĩnh Phúc, Hà Nội, Thanh Hóa, Gia Lai, Bà Rịa - Vũng Tàu và Bến Tre;

- Ủy ban nhân dân cấp tỉnh, tổ chức thanh tra việc chấp hành pháp luật trong quản lý đất đai tối thiểu 05 đơn vị cấp huyện và 02 đơn vị cấp xã của mỗi huyện; chỉ đạo Ủy ban nhân dân cấp huyện tổ chức thanh tra tối thiểu 05 đơn vị cấp xã thuộc mỗi huyện và tổ chức thanh tra việc thực hiện thủ tục hành chính về đất đai tại Sở Tài nguyên và Môi trường và tại 05 đơn vị cấp huyện.

1.2. Kết quả thực hiện

1.2.1. Thực hiện của Tổng cục Quản lý đất đai

Trong 2 năm (2016-2017), Bộ Tài nguyên và Môi trường (Tổng cục Quản lý đất đai) tập trung vào các nội dung thanh tra, kiểm tra việc thực hiện công tác quản lý nhà nước về đất đai và việc thực hiện thủ tục hành chính về đất đai ở các cấp tỉnh, huyện, xã; trong đó đã tổ chức 11 đoàn thanh tra (đạt 100% kế hoạch), trong đó thanh tra việc thực hiện các nội dung quản lý nhà nước về đất đai của 06 huyện thuộc 06 tỉnh (gồm: Phú Thọ, Hà Tĩnh, Khánh Hòa, Lâm Đồng, Bình Phước và An Giang) và thanh tra riêng việc thực hiện thủ tục hành chính về đất đai tại 05 tỉnh, thành phố (gồm: Vĩnh Phúc, Hà Nội, Thanh Hóa, Gia Lai và Bà Rịa - Vũng Tàu. Riêng tỉnh Bến Tre không thanh tra, do đã thực hiện kiểm tra thi hành Luật trong năm 2016)⁴.

1.2.2. Thực hiện của các địa phương

Theo báo cáo của 55 tỉnh, thành phố, các địa phương đã thực hiện thanh tra việc thực hiện thủ tục hành chính tại 18 Sở (đạt 32,72% kế hoạch) và thanh tra việc thực hiện các nội dung quản lý đất đai (trong đó có thủ tục hành chính về đất đai) tại 221/ 291 đơn vị cấp huyện (đạt 75,95% kế hoạch) và tại 1.416/ 3.548 đơn vị cấp xã (đạt 39,91% kế hoạch). Còn 37/55 tỉnh chưa hoàn thành thanh tra việc thực hiện thủ tục hành chính tại Sở Tài nguyên Môi trường, 21/55 tỉnh chưa hoàn thành thanh tra đối với UBND cấp huyện theo kế hoạch và 43/55 tỉnh chưa hoàn thành thanh tra đối với UBND cấp xã⁵.

Trong năm 2018, có 22 tỉnh, thành phố có báo cáo kết quả thực hiện bổ sung nội dung của năm 2016-2017 còn thiếu với 33 huyện, 216 xã được thanh tra.

1.3. Nhận xét

- Trong 55/63 tỉnh báo cáo kết quả thực hiện Đề án tại địa phương; trong đó có 18/63 tỉnh có báo cáo đúng thời hạn quy định, các tỉnh còn lại nộp báo cáo chậm;

⁴ Đối tượng thanh tra của Bộ TN&MT về việc thực hiện các nội dung quản lý nhà nước về đất đai của UBND các cấp huyện, xã gồm: thành phố Việt Trì (Phú Thọ); thị xã Hồng Lĩnh (Hà Tĩnh); Thành phố Nha Trang (Khánh Hòa); huyện Di Linh (Lâm Đồng); huyện Đồng Phú (Bình Phước) và thành phố Long Xuyên (An Giang). Đối tượng thanh tra việc thực hiện thủ tục hành chính về đất đai ở các cấp thuộc các tỉnh, thành phố gồm: Vĩnh Phúc (Sở TN&MT và UBND huyện Vĩnh Tường và TP Vĩnh Yên); Hà Nội (Sở TN&MT và UBND các huyện Hoàng Mai và Thạch Thất); Thanh Hóa (Sở TN&MT và UBND huyện Quảng Xương và thị xã Sầm Sơn); Gia Lai (Sở TN&MT và UBND thành phố PleiKu và huyện Chư Prông); Bà Rịa - Vũng Tàu (Sở TN&MT và UBND thành phố Bà Rịa và huyện Xuyên Mộc).

⁵ Có 21 tỉnh chưa hoàn thành KH thanh tra năm 2016-2017 đối với cấp huyện: Bắc Kạn, Hà Giang, Hải Dương, Hưng Yên, Ninh Bình, Hà Nam, Bắc Ninh, Quảng Ninh, Nghệ An, Hà Tĩnh, Quảng Bình, Quảng Trị, Thừa Thiên Huế, Đà Nẵng, Kon Tum, Gia Lai, Đắk Lắk, Đắk Nông, Bình Phước, Ninh Thuận, Cà Mau.

Có 43 tỉnh chưa hoàn thành thanh tra năm 2016-2017 đối với cấp xã (trừ các tỉnh Lai Châu, Cao Bằng, Lạng Sơn, Phú Thọ và Long An)

08/63 tỉnh chưa nộp báo cáo kết quả thực hiện Đề án 1675 gửi về Bộ; chất lượng và tính đầy đủ của báo cáo: có 28/55 tỉnh báo cáo đầy đủ nội dung theo đề cương và các biểu bảng theo hướng dẫn, 06/55 tỉnh báo cáo chưa đầy đủ nội dung đã hướng dẫn, 21/55 tỉnh báo cáo thiếu biểu số liệu kết quả thanh tra;

- Các tỉnh ban hành kế hoạch chậm gồm: Bến Tre, Bạc Liêu, Bình Dương (tháng 5/2017); Vĩnh Long (tháng 6/2017); Ninh Thuận (tháng 7/2017); Đà Nẵng (tháng 9/2017). Các tỉnh ban hành kế hoạch thiếu nội dung thanh tra TTHC tại Sở TN&MT: Điện Biên, Hòa Bình, Bắc Giang, Hà Giang, Hải Phòng, Thái Bình, Nghệ An, Hà Tĩnh, Lâm Đồng, Khánh Hòa, Đà Nẵng, Bình Phước, Bến Tre, Cà Mau; Các tỉnh ban hành kế hoạch thiếu nội dung thanh tra đối với UBND cấp huyện, xã: Hà Giang, Ninh Bình, Nam Định, Bắc Ninh;

- Các tỉnh chưa gửi báo cáo kết quả thực hiện: Tuyên Quang, Lào Cai, Hà Nội, Bình Định, TP. Hồ Chí Minh, Đồng Nai, Đồng Tháp và Bạc Liêu;

Các tỉnh báo cáo chưa đầy đủ nội dung theo hướng dẫn gồm: Điện Biên, Bắc Giang, Hà Tĩnh, Phú Yên, Khánh Hòa, Bình Dương. Các tỉnh báo cáo thiếu biểu bảng kết quả thanh tra gồm: Thái Nguyên, Bắc Kạn, Phú Thọ, Hải Phòng, Ninh Bình, Thái Bình, Hà Nam, Nam Định, Bắc Ninh, Vĩnh Phúc, Quảng Ninh, Thừa Thiên Huế, Đà Nẵng, Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Thuận, Đắk Nông, Bình Phước, An Giang, Trà Vinh, Cần Thơ.

2. Kết quả thực hiện Đề án 1675 trong năm 2018

2.1. Đối tượng, nội dung thanh tra

Thực hiện Đề án 1675 trong năm 2018, cả nước tập trung thanh tra việc quản lý, sử dụng đất tại các khu công nghiệp, cụm công nghiệp, khu kinh tế, trong đó:

- Tổng cục Quản lý đất đai chủ trì thực hiện: tại 06 tỉnh, thành phố: Thái Nguyên, Bắc Ninh, Bình Định, Đồng Nai, Cần Thơ và Thành phố Hồ Chí Minh;

- Ủy ban nhân dân cấp tỉnh thực hiện thanh tra việc quản lý, sử dụng đất đối với khu kinh tế và 02 khu công nghiệp, 02 cụm công nghiệp ở địa phương.

2.2. Kết quả thực hiện

2.2.1. Thực hiện của Tổng cục Quản lý đất đai

- Tổ chức thanh tra việc quản lý, sử dụng đất đai đối với 07 khu công nghiệp, cụm công nghiệp tại 03 tỉnh, thành phố (*đạt 100% kế hoạch*): Thái Nguyên (02 khu), Cần Thơ (03 khu) và Đồng Nai (02 khu); đồng thời, Bộ Tài nguyên và Môi trường đã có Văn bản giao cho UBND 03 tỉnh, thành phố còn lại theo kế hoạch (*gồm Bắc Ninh, Bình Định và Thành phố Hồ Chí Minh*) tự thanh tra và báo cáo kết quả về Bộ Tài nguyên và Môi trường để tổng hợp;

- Tổ chức các đoàn kiểm tra đôn đốc, hướng dẫn thực hiện Đề án tại 13 tỉnh, thành phố gồm: Lào Cai, Bắc Giang, Hà Nội, Hải Phòng, Vĩnh Phúc, Hưng Yên, Hải Dương, Quảng Ninh, Hải Phòng, Thanh Hóa, Nghệ An, Hà Tĩnh, Quảng Bình.

2.2.2. Thực hiện của các địa phương

Cả nước có 51/63 tỉnh báo cáo kết quả thực hiện Đề án tại địa phương; trong đó có 16/51 tỉnh có báo cáo đúng thời hạn quy định, 35/51 tỉnh nộp báo cáo chậm; 12/63 tỉnh chưa nộp báo cáo kết quả thực hiện Đề án 1675 gửi về Bộ Tài nguyên và Môi trường⁶. Số lượng khu công nghiệp, cụm công nghiệp, khu kinh tế được thanh tra tại 50 tỉnh, thành phố là 125 khu (gồm 76 khu công nghiệp tại 34 tỉnh, 43 cụm công nghiệp tại 22 tỉnh, 06 khu kinh tế tại 06 tỉnh: Lai Châu, Hà Giang, Quảng Ngãi, Gia Lai, An Giang và Cà Mau), trong đó có 23 tỉnh thực hiện đủ số lượng đối tượng theo đúng kế hoạch được duyệt.

2.3. Nhận xét

- Chất lượng và tính đầy đủ của báo cáo: trong 51/63 tỉnh báo cáo kết quả thực hiện Đề án, có 15/51 tỉnh báo cáo cơ bản đầy đủ nội dung theo đề cương và các biểu bảng theo hướng dẫn, 32/51 tỉnh báo cáo chưa đầy đủ nội dung đã hướng dẫn, 16/51 tỉnh báo cáo thiếu biểu số liệu kết quả thanh tra. Có 08 tỉnh báo cáo nhưng chưa thực hiện thanh tra khu công nghiệp, cụm công nghiệp và khu kinh tế theo kế hoạch, trong đó có 05 tỉnh báo cáo không thực hiện vì Bộ Tài nguyên và Môi trường đã thực hiện thanh tra năm 2014 (gồm Hưng Yên, Thái Bình, Nghệ An, Bà Rịa - Vũng Tàu, Bến Tre); Cần Thơ báo cáo không thực hiện do đã phối hợp với Bộ Tài nguyên và Môi trường thực hiện thanh tra trong năm 2018; Hải Phòng báo cáo không thực hiện do lực lượng cán bộ có hạn;

- Có 12 tỉnh, thành phố chưa gửi báo cáo kết quả thực hiện, gồm: Điện Biên, Tuyên Quang, Hà Nội, Vĩnh Phúc, Đà Nẵng, Phú Yên, Đắk Lắk, Bình Phước, Đồng Tháp, Trà Vinh, Khánh Hòa và Bạc Liêu

3. Kết quả thực hiện Đề án 1675 trong năm 2019

3.1. Đối tượng, nội dung thanh tra

Thực hiện Đề án 1675 trong năm 2019, cả nước tập trung thanh tra việc quản lý, sử dụng đất tại các cơ sở sản xuất kinh doanh ngoài khu công nghiệp, cụm công nghiệp và khu kinh tế có dấu hiệu vi phạm pháp luật đất đai, trong đó:

- Tổng cục Quản lý đất đai thực hiện tại 06 tỉnh: Bắc Giang, Hải Dương, Hà Nam, Nghệ An, Bình Dương và Tây Ninh (mỗi tỉnh 06 cơ sở sản xuất kinh doanh);

- Ủy ban nhân dân cấp tỉnh thực hiện thanh tra việc quản lý, sử dụng đất tại 20 cơ sở sản xuất kinh doanh ngoài khu, cụm công nghiệp tại địa phương.

3.2. Kết quả thực hiện

3.2.1. Thực hiện của Tổng cục Quản lý đất đai

- Tổ chức thanh tra việc quản lý, sử dụng đất đai đối với 11 cơ sở sản xuất kinh doanh ngoài khu công nghiệp, cụm công nghiệp và khu kinh tế tại 02 tỉnh, thành phố⁷ (đạt 33,33%), đã có Văn bản giao cho Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố thực hiện thanh tra và báo cáo kết quả về Bộ Tài nguyên và Môi trường để tổng hợp;

⁶ 15 tỉnh chưa báo cáo gồm: Điện Biên, Tuyên Quang, Hà Nội, Vĩnh Phúc, Đà Nẵng, Phú Yên, Khánh Hòa, Đắk Lắk, Bình Phước, Đồng Tháp, Trà Vinh, Bạc Liêu.

⁷ Gồm: Hải Dương (06 dự án), Bình Dương (05 dự án).

- Tổ chức các đoàn kiểm tra đôn đốc, hướng dẫn thực hiện Đề án tại 14 tỉnh, thành phố⁸.

3.2.2 Thực hiện của các địa phương

Cả nước có 45/63 tỉnh báo cáo kết quả thực hiện Đề án tại địa phương; 18/63 tỉnh chưa nộp báo cáo kết quả thực hiện Đề án 1675 gửi về Bộ Tài nguyên và Môi trường⁹. Kết quả đã thực hiện thanh tra 731 cơ sở sản xuất kinh doanh ngoài khu công nghiệp, cụm công nghiệp và khu kinh tế tại 45 tỉnh, thành phố.

3.3. Nhận xét

Việc tổ chức thực hiện các nội dung của Đề án trong năm 2019 trên cả nước chưa đầy đủ và còn chậm thực hiện việc báo cáo kết quả về Bộ Tài nguyên và Môi trường, trong đó còn 18 tỉnh, thành phố chưa gửi kết quả thực hiện: Bắc Giang, Tuyên Quang, Hà Nội, Hải Phòng, Hưng Yên, Hà Nam, Vĩnh Phúc, Quảng Ninh, Ninh Thuận, Gia Lai, Đắk Lắk, Đắk Nông, Thành phố Hồ Chí Minh, Bình Dương, Đồng Nai, Trà Vinh, Bạc Liêu và Vĩnh Long.

4. Kết quả thực hiện Đề án 1675 trong năm 2020

4.1. Đối tượng, nội dung thanh tra

Thực hiện Đề án 1675 trong năm 2020, cả nước tập trung thanh tra việc chấp hành pháp luật đất đai trong việc quản lý, sử dụng đất trồng lúa, trong đó:

- Tổng cục Quản lý đất đai thực hiện tại 06 tỉnh: Hưng Yên, Thái Bình, Ninh Bình, Quảng Ngãi, Long An và Hậu Giang;

- Ủy ban nhân dân cấp tỉnh thực hiện thanh tra việc quản lý, sử dụng đất trồng lúa tại các cơ quan nhà nước có liên quan ở cấp tỉnh và 05 huyện trực thuộc.

4.2. Kết quả thực hiện

4.2.1. Thực hiện của Tổng cục Quản lý đất đai

- Tổng cục Quản lý đất đai đã thực hiện xong việc khảo sát lựa chọn đối tượng thanh tra tại 02 tỉnh Hưng Yên và Hậu Giang (theo kế hoạch đã được điều chỉnh), việc thanh tra chưa được thực hiện do ảnh hưởng của dịch bệnh Covid-19;

- Tổ chức kiểm tra, đôn đốc, nắm tình hình việc triển khai thực hiện Đề án 1675 trong năm 2020 đối với 32 tỉnh, thành phố gồm: Cần Thơ, Bến Tre, An Giang, Tiền Giang, Kiên Giang, Long An, Sóc Trăng, Bạc Liêu, Hậu Giang, Vĩnh Long, Cà Mau, Đồng Tháp, Hà Giang, Kon Tum, Gia Lai, Đắk Lắk, Hải Dương, Hưng Yên, Hà Nam, Hòa Bình, Bình Dương, Đồng Nai, Bắc Giang, Tuyên Quang, Vĩnh Phúc, Quảng Ninh, Ninh Thuận, Trà Vinh, Hà Nội, Thành phố Hồ Chí Minh, Hải Phòng và Nam Định, trong đó:

⁸ Gồm: Phú Thọ, Yên Bái, Bắc Ninh, Lạng Sơn, Tuyên Quang, Bình Định, Phú Yên, Quảng Nam, Đà Nẵng, Bà Rịa - Vũng Tàu, Kon Tum, Lâm Đồng và Khánh Hòa.

⁹ 18 tỉnh chưa báo cáo gồm: Bắc Giang, Tuyên Quang, Hà Nội, Hải Phòng, Hưng Yên, Hà Nam, Vĩnh Phúc, Quảng Ninh, Ninh Thuận, Gia Lai, Đắk Lắk, Đắk Nông, Thành phố Hồ Chí Minh, Bình Dương, Đồng Nai, Trà Vinh, Bạc Liêu và Vĩnh Long.

+ 11 tỉnh chưa triển khai thực hiện nội dung Đề án trong năm 2020 và đề xuất xin được chuyển sang năm 2021 để thực hiện gồm: Hậu Giang, Hưng Yên, Hải Dương, Nam Định, Hà Nam, Kon Tum, Đắk Lắk, Gia Lai, Tuyên Quang, Ninh Thuận và Hà Nội;

+ 21 tỉnh còn lại đã xem xét triển khai thực hiện Đề án trong năm 2020, tuy nhiên do ảnh hưởng của dịch bệnh Covid-19 nên số lượng đối tượng thanh tra theo yêu cầu chưa bảo đảm nên có đề xuất kéo dài việc tổng kết Đề án sang năm 2021.

4.2.2. Thực hiện của các địa phương

Kết quả thực hiện sẽ được tổng hợp sau ngày 30/11/2020 (thời hạn các địa phương sẽ gửi báo cáo thực hiện về Bộ Tài nguyên và Môi trường).

4.3. Nhận xét

Kết quả tổ chức triển khai nội dung thanh tra của Đề án trong năm 2020 là rất thấp và không đầy đủ, trong đó: riêng Bộ Tài nguyên và Môi trường chưa tổ chức triển khai thanh tra do ảnh hưởng của dịch bệnh Covid-19; trong 32 tỉnh đã kiểm tra, đôn đốc và trao đổi nắm thông tin việc triển khai thực hiện thì có 11 tỉnh chưa triển khai thực hiện nội dung Đề án trong năm 2020 và đề xuất xin được chuyển sang năm 2021 và 21 tỉnh còn lại đã xem xét triển khai thực hiện Đề án trong năm 2020, tuy nhiên do ảnh hưởng của dịch bệnh Covid-19 nên số lượng đối tượng thanh tra theo yêu cầu chưa bảo đảm nên có đề xuất kéo dài việc tổng kết Đề án sang năm 2021.

III. ĐÁNH GIÁ CHUNG

1. Ưu điểm

- Đề án “*Tăng cường xử lý vi phạm về quản lý, sử dụng đất đai giai đoạn đến năm 2020*” đã được Bộ Tài nguyên và Môi trường nghiêm túc triển khai thực hiện đầy đủ các nội dung Đề án theo kế hoạch; đồng thời ban hành nhiều văn bản hướng dẫn, tập huấn cho các địa phương; tổ chức kiểm tra việc thực hiện tại nhiều địa phương để đôn đốc, chỉ đạo, hướng dẫn kịp thời trong quá trình thực hiện. Ủy ban nhân dân nhiều tỉnh, thành phố đã tích cực chỉ đạo triển khai, bố trí kinh phí thực hiện các nội dung của Đề án, tăng cường thêm biên chế và huy động lực lượng lớn cán bộ các ngành Thanh tra, tài nguyên và môi trường cho thực hiện nhiệm vụ thanh tra theo Đề án; phối hợp chặt chẽ giữa các cấp tỉnh, huyện để cùng triển khai thực hiện các nội dung thanh tra theo kế hoạch hướng dẫn của Bộ Tài nguyên và Môi trường;

- Kết quả thanh tra việc thực hiện các nội dung quản lý đất đai ở các cấp huyện, xã và việc thực hiện thủ tục hành chính về đất đai ở các cấp trong 02 năm 2016-2017 cho thấy, từ khi Luật Đất đai 2013 có hiệu lực, Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố đều đã quan tâm, tích cực chỉ đạo các ngành, các cấp triển khai thi hành Luật Đất đai; kết quả thực hiện các nội dung, nhiệm vụ quản lý đất đai ở các địa phương trong 03 năm qua là rất tích cực; phần lớn các quy định của pháp luật đất đai đều đã được triển khai thực hiện theo quy định; kết quả thực hiện đã góp phần quan trọng vào sự phát triển kinh tế của địa phương; tình trạng đơn thư khiếu nại trong lĩnh vực quản lý đất đai đối với các công việc mới thực hiện theo Luật Đất đai năm 2013 đã giảm nhiều so với trước đây;

- Đường dây nóng để tiếp nhận, xử lý thông tin phản ánh về vi phạm pháp luật đất đai đã được lập và công bố công khai ở các cấp trên phạm vi cả nước, kết quả thực hiện đã tiếp nhận và xử lý hơn 10 nghìn trường hợp phản ánh vi phạm trong quản lý, sử dụng đất đai ở các cấp, không chỉ giúp xử lý, chấn chỉnh nhiều trường hợp sai phạm, bảo đảm quyền lợi hợp pháp của người sử dụng đất, mà còn khuyến khích, phát huy vai trò của người dân trong giám sát thi hành Luật đất đai, góp phần quan trọng nâng cao trách nhiệm của các cơ quan, cán bộ trong thực hiện nhiệm vụ quản lý đất đai;

- Kết quả thanh tra, kiểm tra việc quản lý, sử dụng đất đai đã phát hiện nhiều vướng mắc, bất cập của hệ thống pháp luật đất đai hiện hành và đã đề xuất sửa đổi, bổ sung nhiều nội dung của các nghị định, thông tư quy định chi tiết thi hành Luật đất đai được đưa vào Nghị định số 01/2017/NĐ-CP, Nghị định số 91/2019/NĐ-CP và Thông tư số 33/2017/NĐ-CP; ngoài ra còn một số nội dung khác đang được Bộ Tài nguyên và Môi trường tiếp tục nghiên cứu, đề xuất sửa đổi Luật đất đai và các nghị định, thông tư quy định chi tiết thi hành Luật đất đai trong thời gian tới.

2. Tồn tại, hạn chế

- Việc báo cáo kết quả thực hiện Đề án ở một số tỉnh còn chậm hoặc chưa thực hiện gửi về Bộ Tài nguyên và Môi trường (cụ thể: (1) 02 tỉnh, thành phố chưa có báo cáo cả 03 năm (2017, 2018, 2019) gồm Bạc Liêu và Hà Nội; (2) 07 tỉnh, thành phố thiếu báo cáo 02 năm gồm: Tuyên Quang, Khánh Hòa, Đắk Lắk, Thành phố Hồ Chí Minh, Đồng Nai, Đồng Tháp và Trà Vinh; (3) 12 tỉnh, thành phố thiếu báo cáo 01 năm gồm: Điện Biên, Lào Cai, Vĩnh Phúc, Đà Nẵng, Bình Định, Phú Yên, Ninh Thuận, Gia Lai, Đắk Nông, Bình Phước, Vĩnh Long và Bến Tre); một số tỉnh chưa hoàn thành thanh tra theo kế hoạch được duyệt; nội dung thực hiện đề án trong các năm, nhất là nội dung, đối tượng thanh tra ở một số địa phương chưa đầy đủ theo yêu cầu tại Quyết định số 1675/QĐ-TTg và Kế hoạch 07/KH-BTNMT của Bộ Tài nguyên và Môi trường; chất lượng báo cáo kết quả thanh tra ở một số tỉnh còn hạn chế (chưa đầy đủ nội dung, số liệu, biểu bảng theo hướng dẫn của Bộ), trong đó: (1) năm 2017 có 55/63 tỉnh, thành phố thực hiện và có báo cáo; (2) năm 2018 có 51/63 tỉnh, thành phố thực hiện và có báo cáo; (3) năm 2019 có 45/63 tỉnh, thành phố thực hiện và có báo cáo;

- Còn nhiều tỉnh chưa thực hiện hoặc thực hiện nội dung tăng cường năng lực cho các đơn vị thực hiện công tác thanh tra về đất đai ở các địa phương còn hạn chế; lực lượng cán bộ làm công tác thanh tra về đất đai ở các cấp tỉnh, huyện còn rất mỏng; nhận thức về pháp luật đất đai chưa đáp ứng được yêu cầu nhiệm vụ;

- Kết quả thanh tra, kiểm tra đã phát hiện nhiều tồn tại, việc làm không đúng quy định khi thực hiện một số nhiệm vụ quản lý đất đai ở các địa phương; một số nội dung nhiệm vụ quản lý đất đai triển khai thực hiện còn chậm, chất lượng đạt được chưa cao; một số quy định mới của pháp luật đất đai chưa được triển khai thực hiện hoặc thực hiện chưa đầy đủ; đặc biệt, trong thực hiện các thủ tục hành chính về đất đai nhiều trường hợp còn chậm, thủ tục thực hiện còn phức tạp do có nhiều giấy tờ và công việc thực hiện không cần thiết, ngoài quy định, một số nơi còn có các công việc thực hiện chưa đúng trình tự quy định như đã nêu trong báo cáo;

- Phần lớn các tỉnh chưa tổng hợp những tồn tại bất cập trong thực hiện chính sách pháp luật đất đai tại địa phương sau khi thực hiện các nội dung thanh tra theo chuyên đề của Đề án tại các năm 2017, 2018 và 2019; chưa đề xuất được các ý kiến về thay thế, sửa đổi, bổ sung chính sách pháp luật về đất đai gửi về Bộ Tài nguyên và môi trường để tổng hợp.

3. Nguyên nhân

- Một số tỉnh còn chưa nhận thức đầy đủ về sự cần thiết của việc thực hiện Đề án và chưa quan tâm đúng mức, còn chưa thường xuyên kiểm tra, chỉ đạo sát sao và bố trí đầy đủ kinh phí cho việc thực hiện các nội dung Đề án ở địa phương;

- Nhiệm vụ thanh tra, kiểm tra theo yêu cầu của Đề án là rất lớn, nhưng đội ngũ cán bộ chuyên môn thực hiện các nội dung nhiệm vụ quản lý đất đai và lực lượng thanh tra về đất đai ở các cấp tại phần lớn các địa phương đều đang rất thiếu so với yêu cầu nhiệm vụ, nhất là cấp huyện, tỉnh (Chi cục Quản lý đất đai và Thanh tra một số Sở thuộc tỉnh chỉ có 04 - 05 biên chế, đơn vị Thanh tra cấp huyện phổ biến có 04 cán bộ). Năng lực, nhận thức về chính sách, pháp luật đất đai của một số cán bộ ở các cấp, nhất là cán bộ cấp huyện và cấp xã còn chưa đầy đủ, chưa đáp ứng yêu cầu nghiệp vụ chuyên môn; chưa nắm hết và chậm cập nhật các quy định của pháp luật đất đai khi có sửa đổi, bổ sung;

- Công tác thanh tra, kiểm tra, giám sát việc thực hiện các nội dung nhiệm vụ quản lý đất đai ở các địa phương trong những năm qua thực hiện còn ít, nhất là đối với cấp huyện và cấp xã; chất lượng các cuộc thanh tra, kiểm tra chưa cao nên chưa phát hiện, xử lý kịp thời các sai phạm trong quá trình thực hiện;

- Quy định của pháp luật về đất đai hiện hành còn một điểm chưa hợp lý, vướng mắc; quy định chi tiết thi hành Luật đất đai của một số địa phương theo phân cấp của Luật Đất đai và các nghị định, thông tư thi hành Luật còn một số nội dung chưa đầy đủ, rõ ràng, chưa phù hợp pháp luật đất đai hiện hành;

- Dịch bệnh Covid-19 trong năm 2020 (nhất là tại các tỉnh và khu vực có công bố dịch) đã trực tiếp ảnh hưởng đến việc tổ chức các đoàn thanh tra, kiểm tra thực hiện Đề án (phần lớn các tỉnh đã điều chỉnh dừng việc thực hiện và chuyển sang năm 2021).

IV. KIẾN NGHỊ THỰC HIỆN TRONG THỜI GIAN TỚI

Theo Quyết định số 1675/QĐ-TTg ngày 29 tháng 08 năm 2016 của Thủ tướng Chính phủ và Kế hoạch 07/KH-BTNMT ngày 07 tháng 11 năm 2016 của Bộ Tài nguyên và Môi trường phê duyệt kế hoạch thực hiện Đề án tăng cường xử lý vi phạm về quản lý, sử dụng đất đai giai đoạn đến 2020, việc tổng kết thực hiện Đề án:

- Tổng kết thực hiện Đề án 1675 tại các địa phương: đầu Quý IV năm 2020;
- Tổng kết thực hiện Đề án 1675 trên phạm vi cả nước: Quý IV năm 2020.

Tuy nhiên căn cứ kết quả thực hiện Đề án trong 03 năm (2017, 2018, 2019) nêu trên và kết quả triển khai trong 10 tháng đầu năm 2020 tại 32 tỉnh đã được kiểm tra, đôn đốc và trao đổi nắm thông tin, nhằm đảm bảo việc triển khai Đề án được đầy đủ về nội dung và hiệu quả khi tổ chức thực hiện, Bộ Tài nguyên và Môi trường xin kiến nghị Thủ tướng Chính phủ một số nội dung sau:

1. Chỉ đạo Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương thực hiện một số nội dung sau:

- Các tỉnh, thành phố đã triển khai thực hiện thanh tra trong các năm 2016-2020 chưa đủ nội dung, đối tượng theo kế hoạch đã được duyệt và yêu cầu tại Quyết định số 1675/QĐ-TTg thì trong năm 2021 cần tiếp tục tổ chức thanh tra bổ sung và tổng hợp kết quả thực hiện gửi về Bộ Tài nguyên và Môi trường trước ngày 31 tháng 10 năm 2021.

Đối với các tỉnh, thành phố đã thực hiện xong các nội dung của Đề án thì tổ chức thực hiện tổng kết Đề án và gửi kết quả thực hiện về Bộ Tài nguyên và Môi trường trước ngày 31 tháng 3 năm 2021.

- Có kế hoạch cụ thể và tập trung chỉ đạo, khắc phục, xử lý đầy đủ những nội dung còn tồn tại, hạn chế, vi phạm đã phát hiện trong các kết luận thanh tra theo Đề án, không để trường hợp nào còn tồn tại, chưa thực hiện đúng quy định mà không được khắc phục. Đồng thời tổ chức rút kinh nghiệm, chấn chỉnh ngay việc thực hiện các quy định của pháp luật đất đai trên toàn bộ các đơn vị hành chính các cấp ở địa phương, nhất là đối với các nội dung chưa thực hiện đúng quy định. Làm rõ trách nhiệm và xử lý nghiêm túc đối với tổ chức, cá nhân không thực hiện hoặc thực hiện không đúng quy định của pháp luật đất đai;

- Thực hiện tổng hợp các tồn tại, vướng mắc trong thực thi chính sách, pháp luật về đất đai sau khi đã thực hiện chuyên đề thanh tra theo nhiệm vụ từng năm của Đề án từ năm 2016-2020; đề xuất ý kiến để sửa đổi, bổ sung Luật Đất đai và các văn bản hướng dẫn thi hành nhằm phục vụ công tác xây dựng Luật Đất đai mới thay thế Luật Đất đai năm 2013.

2. Giao cho Bộ Tài nguyên và Môi trường

- Tiếp tục chỉ đạo và triển khai thực hiện thanh tra theo các đối tượng, địa điểm đã được phê duyệt làm căn cứ để tổng hợp số liệu phục vụ công tác tổng kết;

- Chủ trì, phối hợp với các Bộ, ngành ở Trung ương và Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương tổng hợp kết quả, thực hiện báo cáo Thủ tướng Chính phủ tổng kết Đề án trong tháng 12 năm 2021.

Trên đây là báo cáo tóm tắt kết quả thực hiện Đề án tăng cường xử lý vi phạm về quản lý, sử dụng đất đai giai đoạn đến 2020 trong 05 năm (2016-2020) trên phạm vi cả nước và đề xuất kế hoạch tổng kết Đề án, Bộ Tài nguyên và Môi trường kính báo cáo Thủ tướng Chính phủ xem xét, quyết định./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Văn phòng Chính phủ;
- Thanh tra CP;
- UBND các tỉnh, thành phố;
- Thứ trưởng Nguyễn Thị Phương Hoa;
- Thứ trưởng Lê Minh Ngân;
- Lưu: VT, TCQLĐĐ (CKSQLSDĐ), HS.

BỘ TRƯỞNG

Trần Hồng Hà